

**KOMENDA GŁÓWNA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
BIURO SZKOLENIA**

**Program szkolenia
instruktorów PSP
z zakresu współdziałania
z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie
Ratunkowe**

Warszawa, 2012

Opracowanie merytoryczne:

Krzysztof Patelak – SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe

Agata Pawlak – SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe

Konsultacja metodyczna:

Magdalena Stajszczak – Biuro Szkolenia, Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej

Niniejszy program zastępuje:

- „Program szkolenia instruktorów PSP z zakresu współdziałania z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe” zatwierdzony 21 stycznia 2010 r.,
- „Program szkolenia instruktorów PSP z zakresu współdziałania z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (dla przedstawicieli szkół PSP i ośrodków szkolenia w komendach wojewódzkich PSP)” zatwierdzony 12 kwietnia 2010 r.

AKCEPTUJĘ

DYREKTOR

Robert Górzakowski

SPIS TREŚCI

Rozdział	Temat	Strona
I.	ZAŁOŻENIA DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE	4
1.	Cel szkolenia	4
2.	Sylwetka absolwenta	4
3.	Kwalifikacje zawodowe	5
II.	REALIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO	6
1.	Organizacja szkolenia	6
2.	Zalecenia i wskazówki metodyczne	6
3.	Plan nauczania	8
III.	TREŚCI KSZTAŁCENIA	9
1.	Podstawy prawne Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne	9
2.	Miejsce i rola SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe w Systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne	9
3.	Dysponowanie SP ZOZ LPR	9
4.	Łączność radiowa ze śmigłowcem HEMS	10
5.	Ogólne zasady bezpieczeństwa przy współpracy ze śmigłowcem HEMS	10
6.	Zasady wyboru miejsca do lądowania w dzień i w nocy	10
7.	Przyjmowanie śmigłowca na lądowisku w dzień i w nocy	11
	Załączniki	12

ZATWIERDZAM
KOMENDANT GŁÓWNY
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
gen. brygadier Wiesław LEŚNIAKIEWICZ

I. ZAŁOŻENIA DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE

1. Cel szkolenia

Szkolenie ma na celu zdobycie, pogłębienie i aktualizację wiedzy i umiejętności z zakresu współdziałania Jednostek Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG) z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe oraz przygotowanie absolwentów (instruktorów) do przekazywania wiedzy i umiejętności z tego zakresu strażakom KSRG.

2. Sylwetka absolwenta

Po ukończeniu szkolenia słuchacz powinien:

- a. w sferze poznawczej:
 - wskazywać podstawy prawne Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne,
 - opisywać miejsce i rolę SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe w Systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne,
 - wskazywać dokumenty wykonawcze dotyczące współpracy PSP z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe,
 - wymieniać osoby uprawnione do dysponowania śmigłowca Śmigłowiec Służby Ratownictwa Medycznego (HEMS),
 - omawiać zasady wzywania śmigłowca HEMS,
 - charakteryzować sprzęt łączności,
 - omawiać zasady prowadzenia łączności radiowej,
 - opisywać strefy niebezpieczne przy śmigłowcu HEMS,
 - opisywać zasady ewakuacji załogi z pokładu śmigłowca HEMS,
 - omawiać zasady wyboru miejsca do lądowania w dzień i w nocy,
 - omawiać zasady organizacji lądowania śmigłowca HEMS w dzień i w nocy,
 - omawiać zasady przyjmowania śmigłowca HEMS w terenie w dzień i w nocy,
 - omawiać materiał nauczania oraz zasady realizacji „Programu szkolenia doskonalącego dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe”,
- b. w sferze praktycznej:
 - prowadzić łączność radiową,
 - wybierać miejsce do lądowania śmigłowca HEMS w dzień i w nocy
 - przyjmować śmigłowiec do lądowania na lądowisku w dzień i w nocy,
 - wskazywać strefy niebezpieczne przy śmigłowcu HEMS,
 - wskazywać wyjścia ewakuacyjne ze śmigłowca HEMS,
 - prowadzić zajęcia z zakresu ujętego w „Programie szkolenia doskonalącego dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe”,
- c. w sferze motywacyjnej:
 - mieć ukształtowaną postawę odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych.

3. Kwalifikacje zawodowe

Absolwent szkolenia przygotowany jest do prowadzenia zajęć dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe.

II. REALIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO

1. Organizacja szkolenia

- a. Szkolenie organizowane jest przez Państwową Straż Pożarną oraz SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe.
- b. Zajęcia teoretyczne i praktyczne odbywają się w Ośrodku Szkolenia Lotniczego SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe.
- c. Zajęcia teoretyczne i praktyczne prowadzą instruktorzy SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe.
- d. Podstawą organizacji procesu dydaktycznego jest plan nauczania.
- e. Podstawową formą nauczania jest lekcja, której odpowiada jedna godzina dydaktyczna trwająca 60 minut. Dopuszcza się łączenie dwóch jednostek lekcyjnych.
- f. Zajęcia teoretyczne powinny być realizowane w pomieszczeniach zapewniających odpowiednie warunki higieny szkolnej oraz wyposażonych zarówno w proste, jak i techniczne środki dydaktyczne.
- g. Zajęcia praktyczne powinny odbywać się w miejscach, które umożliwiają ich sprawną i bezpieczną realizację.
- h. Warunkiem ukończenia szkolenia jest obecność na wszystkich zajęciach przewidzianych w planie nauczania.
- i. Osoby, które ukończyły szkolenie otrzymują zaświadczenie według wzoru określonego w załączniku.

2. Zalecenia i wskazówki metodyczne

- a. Zajęcia należy zakończyć testem sprawdzającym wiadomości słuchaczy, z zastosowaniem zadań z bazy zadań opracowanych przez SP ZOZ LPR. Celem sprawdzenia jest zaliczenie zajęć.
- b. Zajęcia praktyczne mogą się odbywać w grupach liczących nie więcej niż 20 słuchaczy przypadających na 1 instruktora.
- c. Prowadzący zajęcia, w trakcie realizacji tematów przewidzianych w planie nauczania powinni zwracać szczególną uwagę na:
 - poprawną terminologię,
 - poprawne wykonywanie czynności,
 - kształtowanie pożądanых umiejętności oraz koniecznych nawyków.
- d. W trakcie szkolenia należy zapewnić warunki do realizacji głównego celu szkolenia oraz celów szczegółowych m. in. poprzez:
 - przestrzeganie zasad nauczania,
 - łączenie metod asymilacji wiedzy z metodami samodzielnego dochodzenia do wiedzy.
- e. Zajęcia praktyczne należy poprzedzić odprawą metodyczną. Celem odprawy jest zapoznanie słuchaczy z tematyką i celem ćwiczeń oraz omówienie ich przebiegu.
- f. W trakcie realizacji tematu „Przyjmowanie śmigłowca na lądowisku w dzień i w nocy” należy wyświetlić słuchaczom film instruktażowy.
- g. Zagadnienia bezpieczeństwa i higieny pracy powinny być włączane do tematyki zarówno zajęć teoretycznych, jak i zajęć praktycznych. Ponadto, w procesie nauczania należy zwracać uwagę na istniejące lub mogące wystąpić zagrożenia oraz wskazywać sposoby ich uniknięcia.
- h. W trakcie realizacji szkolenia należy zwrócić uwagę słuchaczy, że zabrania się słuchaczom bez zgody i nadzoru załogi śmigłowca wykonywania jakichkolwiek czynności technicznych przy śmigłowcu.
- i. W trakcie prowadzenia zajęć prowadzący powinni odwoływać się do „Programu szkolenia doskonalącego dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SP

ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe” wskazując słuchaczom, w jaki sposób należy realizować cele programu oraz, na które zagadnienia zwrócić szczególną uwagę w trakcie prowadzenia zajęć.

3. Plan nauczania

Lp.	Temat	T	P	R
1.	Podstawy prawne Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne	1	-	1
2.	Miejsce i rola SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe w Systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne	0,5	-	0,5
3.	Dysponowanie SP ZOZ LPR	1	-	1
4.	Łączność radiowa ze śmigłowcem HEMS	0,5	0,5	1
5.	Ogólne zasady bezpieczeństwa przy współpracy ze śmigłowcem HEMS	0,5	1	1,5
6.	Zasady wyboru miejsca do lądowania w dzień i w nocy	0,5	1,5	2
7.	Przyjmowanie śmigłowca na lądowisku w dzień i w nocy	0,5	1	1,5
RAZEM		4,5	4	8,5

T - zajęcia teoretyczne, P - zajęcia praktyczne, R - razem

III. Treści kształcenia

1. Podstawy prawne Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne – 1T;

Materiał nauczania:

- Ustawa o Państwowym Ratownictwie Medycznym;
- zadania zespołów ratownictwa medycznego i szpitalnych oddziałów ratunkowych;
- zasady prowadzenia akcji medycznych czynności ratunkowych;
- zadania ratownika, ratownika medycznego, dyspozytora medycznego, lekarza systemu, pielęgniarki systemu oraz lekarza koordynatora ratownictwa medycznego.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien umieć:

- opisać organizację systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz podstaw prawnych funkcjonowania systemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- opisać organizację systemu na terenie województwa;
- omówić podstawowe zadania zespołów ratownictwa medycznego i szpitalnych oddziałów ratunkowych;
- opisać podstawowe zasady prowadzenia akcji medycznych czynności ratunkowych;
- scharakteryzować zadania ratownika, ratownika medycznego, dyspozytora medycznego, lekarza systemu, pielęgniarki systemu oraz lekarza koordynatora ratownictwa medycznego;
- omówić zasady współpracy jednostek systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne z jednostkami współpracującymi.

2. Miejsce i rola SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe w Systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne – 0,5T;

Materiał nauczania:

- Statut i Regulamin Organizacyjny SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe;
- zadania Śmigłowcowej Służby Ratownictwa Medycznego (HEMS), Samolotowego Zespołu Transportowego (EMS) oraz Centrum Operacyjnego SP ZOZ LPR;
- podział kompetencji i obowiązków każdego z członków załogi HEMS.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien umieć:

- opisać strukturę organizacyjną SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe;
- omówić zadania HEMS;
- omówić zadania Samolotowego Zespołu Transportowego (EMS);
- omówić rolę i zadania Centrum Operacyjnego SP ZOZ LPR;
- opisać podział kompetencji i obowiązków każdego z członków załogi HEMS;
- scharakteryzować korzyści płynące z transportu lotniczego;
- wymienić podstawowe przeciwwskazania do transportu.

3. Dysponowanie SP ZOZ LPR – 1T;

Materiał nauczania:

- Porozumienie PSP z SP ZOZ LPR, aneksy zmieniające;
- zasady wzywania śmigłowca HEMS.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien umieć:

- wymienić osoby uprawnione do dysponowania śmigłowca HEMS w ramach medycznych czynności ratunkowych;
- wymienić osoby uprawnione do dysponowania śmigłowca HEMS w ramach lotów specjalnych;
- omówić zasady wzywania śmigłowca HEMS;
- wymienić informacje, które należy przekazać podczas dysponowania.

4. Łączność radiowa ze śmigłowcem HEMS – 0,5T, 0,5P;**Materiał nauczania:**

- sprzęt łączności;
- zasady prowadzenia łączności radiowej;
- kanały przeznaczone do łączności ze śmigłowcem HEMS;
- procedury przepływu informacji.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien umieć:

- scharakteryzować sprzęt łączności;
- omówić zasady prowadzenia łączności radiowej;
- wymienić kanały przeznaczone do łączności ze śmigłowcem HEMS;
- wymienić procedury przepływu informacji.

5. Ogólne zasady bezpieczeństwa przy współpracy ze śmigłowcem HEMS – 0,5T, 1P;**Materiał nauczania:**

- strefy niebezpieczne przy śmigłowcu HEMS;
- wyjścia ewakuacyjne ze śmigłowca HEMS;
- zasady ewakuacji załogi z pokładu śmigłowca HEMS w przypadku awarii;
- materiały niebezpieczne na pokładzie śmigłowca HEMS i ich umiejscowienie.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien umieć:

- omówić zasady zachowania się przy śmigłowcu HEMS;
- opisać oraz wskazać strefy niebezpieczne przy śmigłowcu HEMS;
- wymienić oraz wskazać wyjścia ewakuacyjne ze śmigłowca HEMS;
- opisać zasady ewakuacji załogi z pokładu śmigłowca HEMS w przypadku awarii;
- wymienić materiały niebezpieczne na pokładzie śmigłowca HEMS;
- wskazać umiejscowienie poszczególnych materiałów niebezpiecznych na pokładzie śmigłowca HEMS.

6. Zasady wyboru miejsca do lądowania w dzień i w nocy – 0,5T, 1,5P;**Materiał nauczania:**

- zasady organizacji lądowania śmigłowca HEMS w dzień i w nocy;
- zasady wyboru miejsca do lądowania w dzień i w nocy ;
- minimalne wymiary dla lądowiska w dzień i w nocy;
- zasady zabezpieczenia lądowiska w dzień i w nocy.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien umieć:

- omówić zasady organizacji lądowania śmigłowca HEMS w dzień i w nocy;
- omówić zasady wyboru miejsca do lądowania w dzień i w nocy ;
- wymienić minimalne wymiary dla lądowiska w dzień i w nocy;
- wymienić zasady zabezpieczenia lądowiska w dzień i w nocy;
- wybrać miejsce do lądowania śmigłowca HEMS w dzień i w nocy ;
- zorganizować pracę na lądowisku w dzień i w nocy.

7. Przyjmowanie śmigłowca na lądowisku w dzień i w nocy – 0,5T, 1P;**Materiał nauczania:**

- zasady przyjmowania śmigłowca na lądowisku w dzień i w nocy;
- sygnalizacja świetlna i gestowa – znaki „awaryjne”;
- sposoby określania kierunku wiatru;
- zasady oznakowania lądowiska w dzień i w nocy.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien umieć:

- omówić zasady przyjmowania śmigłowca HEMS na lądowisku w dzień i w nocy;
- wskazać kierunek wiatru;
- omówić zasady oświetlania lądowiska w nocy;
- oświetlić lądowisko w nocy;
- zastosować sygnalizację dźwiękową i świetlną do przyjęcia śmigłowca HEMS;
- przyjąć śmigłowiec HEMS do lądowania na lądowisku w dzień i w nocy.

Z A Ś W I A D C Z E N I E

.....
imię i nazwisko

urodzon dnia r.

w woj.

ukończył

Szkolenie instruktorów Państwowej Straży Pożarnej z zakresu współdziałania z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe

przeprowadzone w

w okresie od r. do r.

według programu z dnia

zatwierdzonego przez

....., dniar.
(miejscowość)

Nr.....

ORGANIZATOR

.....

(pieczęć, podpis)